

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN THIỆU HÓA
TỈNH THANH HÓA**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 12/2023/HNGĐ-ST

Ngày: 26- 4- 2023

V/v: Thay đổi người trực tiếp nuôi con khi ly hôn.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THIỆU HÓA, TỈNH THANH HÓA

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Trần Thị Liên

Các Hội thẩm nhân dân: 1. Ông Lê Dũng Tấn

2. Ông Nguyễn Xuân Thu

- Thư ký phiên tòa: Bà Vũ Thị Quy - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thiệu Hóa: Bà Hoàng Thị Minh - Kiểm sát viên

Ngày 26 tháng 4 năm 2023, tại Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa xét xử sơ thẩm công khai vụ án Dân sự thụ lý số: 223/2022/TLST-HNGĐ ngày 01 tháng 12 năm 2022 về việc: Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 09/2023/QĐXX-ST ngày 31 tháng 3 năm 2023 giữa:

1. Nguyên đơn: Anh Thiệu Đình T – Sinh năm: 1987 (có mặt)

Địa chỉ: Thôn TĐ, xã T, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

2. Bị đơn: Bà Ngô Thị H - Sinh năm: 1962 (có mặt)

Địa chỉ: Thôn TS, xã T2, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện và quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn anh Thiệu Đình Toàn trình bày:

Anh và chị Lê Thị S kết hôn năm 2008, quá trình vợ chồng chung sống không hạnh phúc nên đến tháng 7 năm 2017 anh làm đơn xin ly hôn. Tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 63 ngày 20/7/2017 của Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa về phần con chung đã giao 03 con là Thiệu Văn M, sinh ngày 25/5/2009, Thiệu Minh T1, sinh ngày 18/6/2012 và Thiệu Minh H1, sinh ngày 18/02/2015 cho chị S nuôi dưỡng và anh cấp dưỡng nuôi con chung mỗi tháng là 1.000.000đ/cháu. Đến tháng 8 năm 2022 thì chị S chết, các con tạm thời ở với bà ngoại là Ngô Thị Ho. Anh có lên đón các cháu về nhưng bà Ngô Thị H không cho anh đón các cháu. Để đảm bảo cho việc nuôi dạy, chăm sóc các con anh đề nghị Tòa án giao cháu Thiệu Văn M, sinh ngày 25/5/2009, Thiệu Minh T1, sinh ngày 18/6/2012 và Thiệu Minh H1, sinh ngày 18/02/2015 cho anh trực tiếp nuôi dưỡng vì mẹ của

03 cháu là Lê Thị S đã chết, hiện nay các cháu đang ở với bà ngoại là Ngô Thị Hoàn, địa chỉ: Thôn TS, xã T2, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

Tại bản tự khai ngày 05/01/2023 và quá trình giải quyết vụ án, bị đơn bà Ngô Thị H trình bày: Bà là mẹ đẻ của chị Lê Thị S. Năm 2008 chị S kết hôn với anh Thiệu Đình T và sinh được 03 con. Đến năm 2017 thì vợ chồng ly hôn. Khi ly hôn, Tòa án giao cho chị S nuôi 03 con là Thiệu Văn M, sinh ngày 25/5/2009, Thiệu Minh T1, sinh ngày 18/6/2012 và Thiệu Minh H1, sinh ngày 18/02/2015 và anh Toàn cấp dưỡng nuôi con chung là 1.000.000đ/tháng/cháu. Đến tháng 8/2022 thì chị S chết. Khi chị S chết thì bà có gọi điện cho anh T vào mang chị S về lo mồ mả và nuôi con ăn học nhưng anh T và gia đình không nhận do đó bà phải lo hậu sự cho con gái ở bên ngoại. Từ đó đến nay 03 cháu ở với bà hương khói cho mẹ. Bà đã khuyên 03 cháu về ở với bố nhưng 03 cháu không về, đến 50 ngày mẹ cháu thì anh T đến đem cháu về nhưng 03 cháu không về rồi anh T còn cấm 03 cháu không được về Thôn PĐ (nơi ở hiện nay của anh T). Bản thân bà đã già, không làm ra tiền nuôi 03 cháu nhưng nhờ tiền của anh trai và em gái của chị S và tiền của ông, bà, dì, cậu mợ và anh em họ hàng của chị S cho các cháu ăn học. Từ hồi con gái bà mất đến nay anh T không có trách nhiệm gì và không lo cho các cháu. Đến ngày 13/9/2022 các cháu học phí cao cho nên bà phải làm giấy giám hộ bà nuôi các cháu, làm hộ khẩu cho 03 cháu về T2 (nơi ở hiện nay của bà) để tiện cho việc học hành của các cháu. Nay anh T khởi kiện thì bà đề nghị giao các cháu cho bố cháu là Thiệu Đình T nuôi chứ bà không giữ các cháu làm gì và các cháu ở đâu là theo nguyện vọng của các cháu.

Đến ngày 11/4/2023 bà H làm đơn đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa giải quyết cho bà H được nuôi dưỡng các cháu chính thức để các cấp các ngành và chính sách xã hội làm phụ cấp cho các cháu vì hiện nay bố các cháu bỏ không nuôi, mẹ các cháu thì qua đời nên các cháu là đứa không cha không mẹ đang nương tựa bà ngoại để sống qua ngày, còn bà H đã già, không làm ra tiền để nuôi các cháu mà phải xin cô, dì, chú, bác bên ngoại để nuôi các cháu đã được 01 năm nay. Hiện nay tiền học phí và học thêm của các cháu là hơn 10.000.000 đồng nên bà H không đủ khả năng nuôi các cháu đến 18 tuổi. Vì vậy, bà H làm đơn đề nghị Tòa án thu hộ tiền ăn học đến 18 tuổi, nếu không bà đề nghị Tòa án giao các cháu đến trại trẻ mồ côi hộ bà. Bà đề nghị Tòa án giao các cháu cho bà nuôi đến khi các cháu đủ 18 tuổi.

Tại bản tự khai ngày 13/12/2022 cháu Thiệu Văn M, Thiệu Minh T1 và Thiệu Minh H1 có nguyện vọng được ở với bà ngoại.

Tòa án tiến hành xác minh, thu thập chứng cứ tại thôn TĐ, xã T, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa là nơi ở hiện nay của anh Thiệu Đình T thể hiện: Anh Thiệu Đình T hiện sống tại thôn, gia đình có điều kiện, nhà sinh hoạt trong ngôi nhà 02 tầng, bố mẹ anh T còn đang khỏe. Anh T là lao động tự do (xây dựng) có thu nhập. Quá trình sinh sống tại địa phương anh T và gia đình luôn chấp hành tốt đường lối, chính sách pháp luật. Về điều kiện nuôi dưỡng của anh T đảm bảo cho việc nuôi con, mặt khác việc nuôi dạy con là trách nhiệm của bố mẹ. Đề nghị Tòa án căn cứ vào các quy định của pháp luật để giao nuôi 03 cháu

Thiều Văn M, Thiệu Minh T1 và Thiệu Minh H1 cho phù hợp với sự phát triển của các cháu.

Tiến hành xác minh thu thập tài liệu chứng cứ tại thôn TS, xã T2, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa là nơi ở hiện nay của bà Ngô Thị H thể hiện: Bà Ngô Thị H hiện đang sinh sống cùng 03 cháu ngoại là Thiệu Văn M, Thiệu Minh T1 và Thiệu Minh H1. 03 cháu là con của chị Lê Thị S và anh Thiệu Đình T, tháng 8/2022 chị Sinh bị tai nạn chết nên 03 cháu ở với bà Hoàn từ đó đến nay. Bà H đã già, không có lương, cuộc sống chủ yếu phụ thuộc vào con trai và con gái của bà H hỗ trợ. Nay Tòa án giải quyết về việc giao nuôi con đề nghị Tòa án căn cứ vào điều kiện nuôi dưỡng để đảm bảo quyền lợi cho các cháu.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thiệu Hóa trình bày ý kiến:

Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Hội đồng xét xử chấp hành đúng thủ tục tố tụng dân sự. Các đương sự đã chấp hành nghiêm quy định của pháp luật. Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận yêu cầu của nguyên đơn.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên toà và căn cứ kết quả tranh tụng, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về tố tụng:

Tranh chấp giữa nguyên đơn anh Thiệu Đình T và bà Ngô Thị H Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con khi ly hôn. Bị đơn có địa chỉ tại thôn TS, xã T2, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa theo quy định tại khoản 1 Điều 28, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 của BLTTDS.

[2]. Về nội dung: Anh Thiệu Đình T và chị Lê Thị S có 03 con chung là Thiệu Văn M, sinh ngày 25/5/2009, Thiệu Minh T1, sinh ngày 18/6/2012 và Thiệu Minh H1, sinh ngày 18/02/2015. Tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 63 ngày 20/7/2017 của Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa về phần con chung đã giao 03 con là Thiệu Văn M, sinh ngày 25/5/2009, Thiệu Minh T1, sinh ngày 18/6/2012 và Thiệu Minh H1, sinh ngày 18/02/2015 cho chị S nuôi dưỡng và anh cấp dưỡng nuôi con chung mỗi tháng là 1.000.000đ/cháu. Thực tế anh T đã cấp dưỡng đầy đủ tiền nuôi con trong thời gian chị S còn sống. Đến tháng 8 năm 2022 thì chị S chết, bà Ngô Thị H yêu cầu anh T phải lo ma chay cho chị S thì anh T cho rằng giữa anh T và chị S không còn quan hệ vợ chồng nên anh T không phải có bất kỳ trách nhiệm nào liên quan đến đời sống riêng của chị Sinh cũng như khi lo ma chay hậu sự cho chị Sinh. Nay anh T đề nghị Tòa án giao cho anh được trực tiếp nuôi các con vì mẹ các cháu đã chết, anh là bố theo quy định phải là người được trực tiếp nuôi dưỡng con, anh T có mong muốn được đón ba con của anh về để anh trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng nhưng bà H không cho và các cháu cũng không đồng ý theo về ở với bố. Như vậy cho thấy anh T không hề rũ bỏ trách nhiệm đối với các con của anh.

Đối với bà H cho rằng anh T không có trách nhiệm với các con của anh là chưa đúng thực tế khách quan. Hiện nay bà H đã già yếu, không còn đủ sức lao động, việc nuôi dưỡng các cháu đang phải nhờ cậy vào sự giúp đỡ của anh em,

họ hàng. Ý kiến của bà H cho rằng bà H không đủ khả năng nuôi các cháu đến 18 tuổi, vì vậy bà làm đơn đề nghị Tòa án thu hộ tiền ăn học đến 18 tuổi, nếu không bà H đề nghị Tòa án giao các cháu đến trại trẻ mồ côi hộ bà. Bà đề nghị Tòa án giao các cháu cho bà nuôi đến khi các cháu đủ 18 tuổi. Việc đưa ra những đề nghị của bà H đủ căn cứ khẳng định bà H không đủ khả năng về kinh tế cũng như sức khỏe để chăm sóc nuôi dưỡng cả ba cháu.

Xét về độ tuổi của các cháu đang còn nhỏ, chưa đủ khả năng nhận biết hết được sự việc và những gì đảm bảo cho các cháu phát triển trong tương lai. Việc các cháu đưa ra ý kiến chỉ mang tính chất tham khảo khi giải quyết vụ án. Các cháu cần có bàn tay chăm sóc trực tiếp của bố hoặc mẹ mới đảm bảo cho sự phát triển bình thường cả về thể chất và tinh thần cho đến khi các cháu đủ 18 tuổi. Vì mẹ các cháu đã chết do tai nạn nên người thân ruột thịt và là người phải có trách nhiệm đến đời sống, trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng các cháu chính là bố đẻ của các cháu. Hiện tại không có cơ sở nào cho thấy anh T có hành vi ngược đãi hay bạo hành đối với các con của anh.

Quan điểm của bà Ngô Thị H là để bà nuôi dưỡng các cháu và anh T cấp dưỡng nuôi con là không phù hợp các quy định về quyền và nghĩa vụ giữa cha mẹ và con cái quy định tại các Điều 69, 70, 71, 72 của Luật Hôn nhân và gia đình nên Hội đồng xét xử không chấp nhận.

[3]. Về điều kiện nuôi dưỡng: Anh Thiệu Đình T có nơi cư trú và thu nhập ổn định, gia đình có điều kiện, nhà sinh hoạt trong ngôi nhà 02 tầng, bố mẹ anh T còn đang khỏe có thể hỗ trợ anh T trong việc chăm sóc, trông coi, cơm nước cho các cháu để anh T yên tâm đi làm kiếm tiền nuôi các cháu. Mặt khác, thu nhập hàng tháng của anh T là 16.500.000đ/tháng. Như vậy, anh T có đủ điều kiện để xin thay đổi người trực tiếp nuôi dưỡng con chung theo quy định tại Điều 69, 70, 71, 72, 84 Luật Hôn nhân và gia đình.

[4]. Về án phí: Anh Thiệu Đình T phải nộp án phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[5]. Về quyết định áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời số 02/2022/QĐ-BPKCTT ngày 26/10/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa hết hiệu lực khi bản án này có hiệu lực pháp luật.

[6]. Về quyền kháng cáo: Các đương sự được quyền kháng cáo, Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: khoản 1 Điều 28; điểm a khoản 1 Điều 35; khoản 1 Điều 39; Điều 143; 146; 147; Điều 271; 273; 278; 280 của BLTTDS; Điều 69, 70, 71, 72, 84 Luật Hôn nhân và gia đình; điểm a khoản 5 Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy Ban Thường vụ Quốc Hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Xử:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện đề nghị thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn của anh Thiệu Đình T.

Giao 03 cháu Thiệu Văn M, sinh ngày 25/5/2009, Thiệu Minh T1, sinh ngày 18/6/2012 và Thiệu Minh H1, sinh ngày 18/02/2015 cho bố đẻ là anh Thiệu Đình T trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục.

Về án phí: Anh Thiệu Đình T phải nộp 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) án phí dân sự sơ thẩm được trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp tại biên lai thu tiền số AA/2021/0006066 ngày 01/12/2022 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa. Anh T đã nộp đủ án phí.

Về quyền kháng cáo, kháng nghị : Các đương sự có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án.

Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Thiệu Hóa;
- Các đương sự;
- Chi cục THADS huyện Thiệu Hóa
- UBND xã Thiệu Thành, huyện Thiệu Hóa;
- UBND xã Thiệu Công, huyện Thiệu Hóa;
- Lưu hồ sơ.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN TÒA
(Đã ký)**

Trần Thị Liên